

Een dubbelslag voor ambitieuze organisaties

Duurzaam Assetmanagement

Duurzaamheid en Assetmanagement, twee termen die steeds vaker oppoppen bij organisaties. 'We moeten er wat mee', daar is men het over eens. Maar wat dan? En hoe? Het concept Duurzaam Assetmanagement is ontwikkeld om het beste van beide te integreren.

▲ Als eerste luchthaven ter wereld verwerkt Schiphol versleten bagagebanden tot nieuwe.

Er is maar één ding moeilijker dan succesvol een verandering doorvoeren in een organisatie, en dat is twee veranderingen succesvol doorvoeren. En omdat veel organisaties zowel met duurzaamheid als met *assetmanagement* aan de slag willen, is alleen dat al reden genoeg om er een dubbelslag van te maken met duurzaam *assetmanagement*: twee veranderingen voor de prijs van één!

Duurzaam
assetmanagement:
twee veranderingen
voor de prijs van één!

Wat duurzaamheid en *assetmanagement* in elk geval gemeen hebben, is dat ze vragen om een holistische benadering. Alles hangt met alles samen, ook in organisaties. Problemen én oplossingen worden over het hoofd gezien wanneer iedereen er alleen vanuit zijn eigen silo naar kijkt. Daardoor komt het voor dat er *assets* ontworpen worden op de ene afdeling in de organisatie, zonder rekening te houden met de effecten van dat ontwerp voor het beheer en onderhoud door de andere afdeling.

Bij duurzaamheid zie je hetzelfde gebeuren: er wordt een deelprobleem op het gebied van duurzaamheid, bijvoorbeeld verbruik van fossiele energie, aangepakt met een deeloplossing die weliswaar het fossiele energieverbruik vermindert, maar ergens anders in het systeem een andere vorm van onduurzaamheid veroorzaakt.

Kijk naar de grootschalige bomenkap voor bijstook van biomassa in kolencentrales. Duurzaam *assetma-*

TEKST: Hilda Feenstra, Local Works en Gabby van Meer, Compris

Wat bedoelen we met duurzaamheid?

De term duurzaamheid wordt te pas en te onpas gebruikt. We noemen al gauw alles wat we 'minder slecht' doen dan eerst of dan een ander. Maar is 'minder slecht' goed genoeg? Is een *benchmark* ten opzichte van onze eigen eerdere prestaties of prestaties van een ander relevant? Wij vinden van niet. Het enige wat relevant is voor duurzaamheid is de draagkracht van de aarde, de bron van alle *assets*. Om op lange termijn te kunnen blijven voortbestaan, is het nodig om te stoppen met het uitputten van de aarde en het uitbuiten van al wat daar op leeft. We moeten toewerken naar nul negatieve impact op onze ecologische en sociale systemen. Dat is duurzaamheid. De relevante *benchmark* is dus hoe we scoren ten opzichte van die nul. Als kader hiervoor gebruiken we de vier duurzaamheidsprincipes van The Natural Step (TNS), namelijk:

1. Breng niet meer en sneller stoffen uit de aarde (fossiele brandstoffen, metalen, mineralen) in het milieu dan de natuur kan verwerken
2. Breng niet meer en sneller natuurvreemde en chemische stoffen in het milieu dan de natuur kan verwerken
3. Breek de natuur niet sneller af dan de tijd die nodig is om te herstellen
4. Doe geen dingen waardoor we mensen beperken in het vervullen van hun basisbehoeften

Dit kader biedt de *asset manager* volop aanknopingspunten om te bepalen wat de *performance killers* zijn ten aanzien van duurzaamheid. We noemen dit duurzaamheidskillers: Zitten er vervuilende motoren in je systeem? Is je gebouw slecht geïsoleerd? Gebruik je meer grondstoffen dan je teruggeeft? Is er bij de winning van die grondstoffen sprake van uitbuiting? Door duurzaamheid integraal op te nemen in de *asset requirements* en door gerichte innovatie is het mogelijk om deze negatieve impacts stap voor stap te elimineren. ▶

agement kan alleen succesvol worden geïmplementeerd bij organisaties die inzien dat er een verandering moet plaatsvinden van werken in silo's naar werken in samenhang.

Wat bedoelen we met assetmanagement?

Er zijn aardig wat definities van *assetmanagement* in omloop, de een nog ingewikkelder dan de ander in een poging om ladingdekkend te zijn. Maar als we willen dat iedereen kan bijdragen aan de doelen voor *assetmanagement*, moeten we het juist eenvoudig, voor iedereen begrijpelijk en toepasbaar maken. Een voorzet: 'Alles doen dat nodig is om te zorgen dat er niks gebeurt wat je niet wilt'.

Onder *assets* verstaan wij tastbare, fysieke *assets* (vaar-, spoor- en autowegen, voertuigen, fabrieken, machines, voertuigen, vastgoed, kabels en leidingen, etc) en ontastbare *assets* (kennis, reputatie, *software*, etc.), wat ook het uitgangspunt is van ISO 55000.

Hand in hand

Duurzaamheid en *assetmanagement* zijn in de meeste organisaties gescheiden. De *asset manager* en de duurzaamheidscoördinator concurreren soms zelf om de beschikbare middelen. Daardoor bereiken deze organisaties niet alle mogelijke voordelen die met integratie te behalen zijn en missen zij kansen om hun doelen te realiseren. Door de synergie op te zoeken, lukt het om beschikbare middelen optimaal te gebruiken. En die synergie is niet moeilijk te vinden. Duurzaamheid en *assetmanagement* hebben enkele belang-

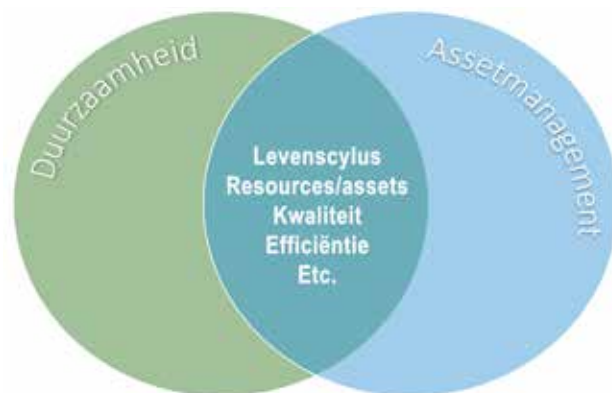
rijke gemene delers, zoals het denken vanuit levenscyclus en het zuinig zijn op materialen. Ook hebben ze overeenkomstige uitdagingen, zoals klimaatverandering, afnemende financiële middelen en toenemende schaarste van grondstoffen die van vitaal belang zijn voor een goede operatie.

(foto: Vriendshelphand.nl)

Best practice: Schiphol

Assets kunnen een significante bijdrage leveren aan het bereiken van duurzaamheidsdoelstellingen. Dit blijkt uit het voorbeeld van de bagagetransportbanden op Schiphol, die bij elkaar een lengte hebben van dertig kilometer. Het ontwerp van destijds was gedeeltelijk achterhaald door moderne materialen. Door het nieuwe innovatieve ontwerp van de transportband is de wrijving nu zeer beperkt, waardoor een lichtere aandrijving volstaat, die tot zestig procent minder energie verbruikt. Dat is een grote stap voorwaarts richting duurzaamheid. Echter, versleten transportbanden verdwenen nog altijd naar de afvalberg. De volgende stap was dus om het bandmateriaal circulair te maken. En zo heeft Schiphol nu, als eerste luchthaven ter wereld, bagagebanden die aan het eind van hun levensduur worden verwerkt tot nieuwe bagagebanden. Zo is er, elke keer als een *asset* toe is aan groot onderhoud, revisie of vervanging, een kans om een stap te maken naar een duurzamere variant.

▲ Integratie van duurzaamheid en assetmanagement.

Vervlechting en vereenvoudiging

Om duurzaamheid en *assetmanagement* allebei succesvol te implementeren, is het de kunst om de eisen die je aan je *assets* stelt te laten aansluiten bij de duurzaamheidsdoelstellingen van je organisatie. Daarvoor is het concept Duurzaam Assetmanagement ontwikkeld. Het bestaat uit een vervlechting en vereenvoudiging van bestaande raamwerken voor duurzaamheid en *assetmanagement*, en zes eenvoudige stappen voor implementatie, van visievorming tot borging in de bestaande *assetmanagement*-systemen.

Hoewel deze zes fasen een standaard aanpak vormen, vraagt het elke keer maatwerk omdat er zoveel verschillende soorten organisaties zijn met evenzoveel doelstellingen en met zulke verschillende *assets*, variërend van vastgoed en kunstwerken tot vrachtwagens en fabrieksinstallaties. Toch loont het voor iedere organisatie om duurzaam *assetmanagement* voor de organisatie te definiëren en stap voor stap succesvol te implementeren. Zo kunnen organisaties die 'iets' moeten met duurzaamheid en met *assetmanagement* een dubbelslag slaan om hun ambities waar te maken. ●

WEBSITES

www.compris.eu
www.localworks.nl
thenaturalstep.nl